

Látogatóban Blaski Márta művészrestaurátornál

Úgy gondoltam, ha nincs ihletem, még mindig „gyógyíthatom” a festményeket.

Mennyiben alkotómunka a restaurátor tevékenysége?

A restaurátor akkor dolgozik jól, ha nem látható a tevékenysége, csak a műtárgy létrehozójának a gondolata érvényesül. Ehhez anyagismeret, festőművészeti felkészültség kell, és sok türelem. Mivel minden műtárgy egyedi alkotás, a helyreállítás is mindig más. A módszer kigondolása, a festészeti kifejezés megértő megjelenítése során az alkotóval „beszélget” a restaurátor mindaddig, amíg a műtárgy „elengedi”, mert minden zavaró elem eltűnt és egy hangon szól a mű.

Ópusztaszeren, a Feszty-körkép restaurálásában is részt vett...

Feszty Árpád és festőtársai: *A magyarok bejövetele* című körkép restaurálási munkálataiba még főiskolás diákként sok társammal az elejétől fogva dolgoztam. Így a szegedi várban, majd a kiskundorozsmai barakk-műhelyben. Érdekes volt, ahogy az apróhirdetés nyomán megmozdult az ország, és előkerültek a pincékből a háborús nyomokat viselő festmény darabjai. Még döglött patkány is volt a kiszáradt, vagy penészes vászon darabokon. Hosszú munka volt, hogy „szalonképes állapotra” hozzuk a művet. A vezetés sajnálatos nézeteltérése folytán a munka átkerült a lengyel kollégák kezébe, akik 1995-ben fejezték be a restaurálást.

Terepen vagy a saját műtermében izgalmasabb a restaurálási folyamat?

Mivel a műtárgy „diktál”, és maximális odafigyeléssel kell közel kerülni hozzá, mindegy, hogy hol van a munka végzése. Persze mostanában inkább otthon szeretek dolgozni.

Restaurátorként mely munkája volt a legnagyobb kihívás és miért?

Volt olyan munka, ahol a tulajdonos szubjektív érzése váltotta ki a fontosságát. Volt, ami nemzeti örökségünk fontos eleme. Minden alkalommal igyekeztem a műalkotóval a párbeszédet végig vinni.

Mint festőnek, nem nehéz az egyéni stílusjegyet megtartani a restaurálás során?

Varázslatos dolog különféle korok alkotásához közel kerülni, részesévé válni az alkotásnak. A kimondott gondolat és annak „ruhája” (stílusa) sokszor csábító, de másé, bár megközelíteni nem bűn.

Saját témaválasztásában és kifejezőmódjában mi áll közel Önhöz?

Úgy veszem észre, hogy résművészet, amit csinállok. Valami hiányérzet jelenik meg a vásznamon, ami mint fontosság tör elő.

Napjaink kortárs művészi kifejezése mennyire fér össze a restaurálandó mű saját stílusirányzatával?

A mai kortárs művész is emberként emberhez szól. Az anyaghasználat kibővült, hol a mulandóság irányába, hol meg az örökkévalóság irányába. Mindkettő egyformán fontos.

Ha meg kellene fogalmaznia a művészi hitvallását, hogyan tenné?

Úgy gondolom, hogy a művészet virág, az emberiség egyik csúcsteljesítménye, ennek virágoznia kell! Minden kornak kötelessége, hogy életben tartsa!

A műteremben jól megférnek egymás mellett a művész-házaspár, Kéri László és Blaski Márta alkotásai. Filozofikus gondolatok keringenek.

Megférnek egymás mellett a frissen születő gondolatok és a művészrestaurátor keze nyomán újjászülető, már-már a feledés homályába kényszerülő alkotások. Magukon viselik születésük pillanatának, az adott korszak stílusjegyet, elvezetve bennünket múltba és jövőbe, ráébresztve a jelen valóságos és tünékeny pillanataira. Az újjászülető mű esztétikai, filozófiai gondolatokat sugall.

Komplexen érzékelhetünk általa, a lét és tudat, a képzelet és valóság határait átlépve. A művészet valóban az emberiség egyik csúcsteljesítménye!

Benák Katalin
Fotó: Kéri Balázs

A Hódmezővásárhelyen élő és alkotó Kéri László és Blaski Márta művészpár alkotásaival a *Vásárhelyi Őszi Tárlatokon* éppúgy találkozhatunk, mint más hazai kiállításokon, fesztiválokon vagy a külföldi galériákban. Ezúttal Blaski Márta festő-restaurátorral beszélgettünk, aki önálló alkotói tevékenysége mellett más művészek, alkotók által létrehozott, sérült műveit állítja helyre, hogy azok a látogatókat tovább gyönyörködtessék. A hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum több alkotását ő restaurálta, legutóbb: Barcsay Jenő: *Női portré*, és Tornyai János: *Hátakt* című művét.

Számtalan kérdés merül föl e nem mindennapi alkotómunka kapcsán.

Mi motiválta, a festő-restaurátor hivatás irányába?

Nekem egy álmom volt meghatározó, úgy 14 éves koromban: ami egy egyszerű keretet mutatott, és egy hang azt mondta, hogy ezen belül mindent el lehet mondani, ki lehet fejezni.

Addig is erős érdeklődésem volt a képzőművészet iránt, de ezután tudatosan képeztem magam. Önképzőkörökbe jártam Veszprémben, majd Budapesten, volt mikor 3 helyen is rajzoltam. Munkahelyeimet is az iroda helyett színházi díszletfestő műhelyre, majd az MTV báb- és makettkészítő műhelyére cseréltem mindaddig, amíg felvételt nyertem a Magyar Képzőművészeti Főiskola Festő-Restaurátor szakára.

